

un nom semblant, designant una muntanya que escriu *Pic de la Troïda* (pp. 108 i 25). No el veig en el m. del Consell de 1976.

En una forma més diferent a les muntanyes de Canigó: el Clot de la *Truèta*, afl. dr. de Comalada, a la qual desemboca, prop de la *Casa de la Llau* (1959; xxiv, 50). Ara bé, *Trueta* és cognom ben conegut, d'una antiga i pròspera família, que crec provinent de Lleida (*D'Ag, AlcM*).

Villatrua, pda. de Queixigar, a la Baixa Ribagorça (xix, 19) on *trua* potser s'extragué de *Trueta*, pres per un diminutiu.

En fi, de nou denominant una vall o clotada: *Re-truüt*, pda. de Senterada, uns 15 k. al Nord de Santa Engràcia, sens dubte de *riu-truüt*, amb la coneguda aglutinació dels noms compostos de riuets (*Relat RIVUS LATUS, Repiaix* etc., per adequació a la trivial inicial *Re*).

ETIM. Crec que en tots aquests noms hi hauria hagut abans inicial *En-*, que hom hi llevà per confusió amb la preposició *en* locativa: es deu tractar del ll. *INTROITUS* 'l'entrada', «l'endroit par où l'on entre», amb variant neutra *INTROITUM* en Novius (S. II a. J.C.): d'on el plural *INTROITA* que degué circular en el conservador llatí hispànic. Notem que tant la de Sta. Engràcia com la de Figols es troben en l'accés a un poble, car pels passos esmentats s'havia de pujar des de Tremp i de Talarn, cap a Fígols i a Santa Engràcia. Fets semblants es podran observar en els altres *NLL* que he aplegat. Dels descendents de *INTROITUS* en un altre sentit, cronològic, en molts dialectes cast., gallecs i portuguesos, i en textos molt antics d'aquestes llengües, dono detalls en l'art. *antruevo/antrudo* del *DECH* II, 281-2 (cf. *REW*, 4515). Aquesta etimologia em sembla ara preferible a la que havia escrit provisionalment a l'art. *Re-Ri* (de la R).

El resultat a esperar seria *truída* on fàcilment es traslladaria l'accent per causa alhora fonètica i analògica, en el nom andorrà no tenim seguretat de com es pronuncia *oi, ói?* *Trueta* sembla resultar d'un tractament mig-savi *(*en*)*trueta*, on l'accent es desplaçaria en forma semblant.

TRUITARENS

Partida muntanyenca de la Vall de Camprodon, en el te. de Vilallonga; del NP germ. *DRUHTISINDS*, format amb l'arrel del gòtic (*ga*)*drauhts* i (-*SIND*), substituïnt per *Tr-* la inicial *DR-* que era estranya al ll. (cf. cast. *trapo* = *drap*) (*E.T.C.* I, 38, cf. 15,6; *EntreDL* II, 109).

Devia ser un NP peculiar dels gots, perquè el retrobem només en portuguès, on ja el va explicar Meyer-Lübke (*Aliport. PNN, Sitzber. Wien* cxliv, 2,23); Gama Barros (*RLus.* IV, 212) cita *Trosendo Osoderiz* a. 986; i *Osoredo Tructeseizi* a. 1001 (*P.M.H. Dipl.*, n. 151 i 185); 1146: Pelagius *Tructesindiz* en un doc. port. (Albon, *Temple*, p. 248). D'ací el *NL* gallec *Troitosende*, parr. del mun. te. La Banha, prov. A Crunha.

De la mateixa arrel *DRUHTI-* Först., 428, cita un compost *Druhtifrid* (en les formes *Trucefrid* S. VIII, *Drucfred*, c. l'a. 659 i ags. *Drychtfridb*).

D'aquest nom germ. ve també *Tortafè* (oït *tortafé*), pagesia i riera en el Lluçanès, terme Merlès-Sagàs (passant-hi el 13-v-1958). Resultarà de **Trotefrè*, transposada la primera *r* i eliminada la 2a. per dissimilació. I dubto: el nom veí *Tortadès*, admès en art. supra podria venir d'un *DRUHTI-GIS*, amb dissim. de la -*g-*, més aviat que de *TORT-ARICIUS*.

TRUITES, *Riu de les* ~

És un dels que formen el r. Bergantes dels Ports de Morella junt amb les rambles Selumbres i del Forcal. Ja 1157: «Cap del *Rivo de las Truitas*», en les afrs. d'Alcanyís (Nicolás Sancho, *Carta Puebla de Alcañiz*, 587); en la Cròn. de Jaume I, el rei entra en el P. Val. «de Terol - - - passam pel riu de les *Troytes*, e exim a la Canada d'Ares» (Ag. 229.2f.). No essent, doncs, peix estrany al territori valencià (cf. el *DECat* VIII, 663a43 ss.), potser ve també d'una varietat de peix semblant el *Rec dels Trutis*, que va a parar a l'Albufera, en el te. de Sollana (xxxI, 40.20).

TRULL

Trull 'molí d'oli', 'cup': *DECat* VIII, 912b7-15. Traslladat a *NLL* on s'havia instal·lat un trull d'oli o de raïm, o les oliveres o vinyes produïen com si hi ragés un trull.

Sengles partides *El Trull*, a Puçol i a La Clusa (xxiv, 180.7). *Trull del Moro*, en el Camp de Morvedre. *Es Trull d'En Vic*, vènda del mun. de Sta. Eulàlia del Riu (Eivissa). *Serra del Trull*, en el terme d'Arenys de Munt. És una de les derivades al S. de la Serra de Parent-rost. *Comella del Trull* (> *Comellantrull*), a Margalef (xii, 20.18).

Els Trulls, partida on hi havia hagut oliveres i ara hi ha vinyes, a Espirà de Conflent (xxvi, 142.20).

Trullols, *NL* antic del terme de Sarrià documentat l'any 1043: «in t. de Serria, in loco ubi d. *Trullols*» (*Cart. St. Cugat* III, 228). *Els Trullols*, partida antiga del Vilar de Cabó: «ad ipsos *Trullolus*» (a. 1010) (*BABL* VIII, 440).

El Trullar, *NL* antic del terme de Cerdanyola: «t. *Cerdaniola, ad ipso Trulliare*» (a. 998) (*Cart. St. Cugat* I, 287).

TRULLARS, vila i municipi del Rosselló, situat entre el Rard i la Canta-rana. Prové del ll. *TORCULARES* 'trulls' (que és un quasi-sinònim de *TORCULUM*) (*DECat* VIII, 912b26-30). *DOC. ANT.* 876: *Truillas* (*Hist. Lgd.* v, 1504); 902: *Truliars* (Aebischer, *Top.*, 76); 961: *ipso Trullare* (Alart, *InvLC*); 972: *Troliars* (*Cart. Elna*, fº 20); 1141: *Troliars* (D'Albon, *Temple*, 163); 1172: *Trulars, Trulars* (*Cart. Elna* LXXVII, 175); 1205: *Trulars, Truyllars* (*Cart. Alart-Henry* III, 27); 1359: *Trullans* (*CoDo.ACA* XII, 126).